

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)

(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نائب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر افاضیخ یحیی کاشانی

عیر از روزهای جمعه همه روز
طبع و توزیع میشود

یومیة

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک

(قیمت يك نسخه)

در طهران يكصد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان سطر

دو قران است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است

چهارشنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۷ خرداد ماه جلالی ۸۲۹ و ۵ ژوئن ۱۹۰۷ میلادی

(و کلاء محترم البتہ ملاحظه نمایند)

(گر این تیر از ترکش رستی است)

(نه بر مرده بر زنده باید گریست)
یک حادثه بسیار مهیب هولناکی که استقلال ملت
و مملکت را در خطر عظیمی میافکند مارا در جلوات
که خیلی لازمتر از قرائت لایحه حاجی متولی باشی و
سادات قمی و و اجیر از خواندن تکراری فاین است -
بعد از شنیدن این حادثه و مطلع شدن از این سیل که
با سرعت تمام بجانب مملکت سرزیر است بر شما
حرام است سخنی دیگر بگوئید، با همه واس بدون
هیچ درنگ متوجه اصلاح و جلوگیری برآئید و گرنه
فردا دست پشیمانی بر سر زید و انگشت ندامت چندان
بدندان بگرید که خونابه جاری شود و بر بزرگتر اتان
همه واقعه پیش آید که بر رئیس جمهوری فرانسه
(میو فلکس فور) در سال ۱۸۹۹ وارد آمد -

اگر چه شما ما روزنامه نویسان را جزء خرج
حساب نمیکید و باراء و افکار ما اعتناء نمیکنید و بر
خلاف دستور تمام پارلمنتهای دنیا مطالب خود را قبل
از مذاکره بجراند نمیفرستید تا در مرئی افکار عموم
ملت گذارده رایهای پسندیده که نهایت اسباب راحت
شما میشود از خزانه عقول دانشمندان ملت بشما افساد
و تقدیم کنیم، لکن با اینهمه عاجزانه استدعاء میکنیم
در این مسئله برخلاف سابق نظر دقتی معطوف دارید و این
یک ورقه را امروز بخوانید، اگر نمرات بعد از مطالعه
نگردید مطلبی نیست زیرا که مطالعه این نمره شما را
از مخاطره بزرگی نجات خواهد داد - حالا که

خوب گوش میدید عرض کنم -

از تفصیل استقرائش البتہ همه مسبوق هستید
و هر چه در اینجا شرح بدهیم تقریباً تکرار خواهد بود
همینقدر من باب المقدمه این کلامه را عرض کنیم یکی از
شرایط این استقرائش آنستکه در موعد هر قسط اگر
دولت ایران در اداء وجه آن قسط مسامحه نماید بعد
از سه روز دولت روس (یا بانک روسی) حق خواهد
داشت مأمور از جانب خود در گمرکخانهها بگذارد و
حقوق خود را استیفاء نماید

واضح است که مأمور این کار از روسیه آمده در
گمرکات سرحدات شمالی اقامت خواهد نمود آنوقت
دولت روس میتواند بگوید که در سرحدات ایران اقامه
مأمور روسی بدون قراول و محافظ ممکن نیست
زیرا که ورود مأمور روس در گمرکات ایران قهراً
جلب غضب اهالی ایران را خواهد کرد اطراف سرحد
هم محافظ است بایلات و عشایر از قبیل شاهسون و غیره
دولت ایران هم که در سرحد قراولخانه ندارد قشون
و سرباز ساخلو ندارد تدارک حفظ ندارد پس مأمور
روسی مجبور است یک عده از قشون روس را از
قفقاز وارد سرحد نموده در تمام نقاط سرحدی و بنادر
کنار بحر خزر یک فر مأمور روس با عده از سرباز
یا قزاق روس در هر نقطه برقرار دارد، تقریباً چهل
قطعه سرحد است در طرف شمال در هر جا که صد
قزاق بگذارد چهار هزار قزاق خواهد شد!

اگر در آن موقع یک جنک زرگری یا واقعی با
یک طائفه از عشایر یا اهل بنادر روی داد و بهانه درست
در دست حریف یزقوت افتاد و برای محافظت حقوق

خود چندین هزار قشون و چند عراده توپ وارد کرد
آیا ایران در خطر خواهد بود یا خیر؟

همین قدر از بیانات فوق فهمیدیم که تکلیف مهم
خیلی لازم ما امروز آنستکه تهیه قسط استقراض را
نموده پیش از حلول مدت حاضر کرده اداء کنیم
و اگر کوتاهی نمایم علاوه بر اینکه وطن و مملکت دچار
مخاطرات خواهد شد یک بد نامی بزرگی روی سلطنت
مشروطه خواهیم گذارد -- مردم که از دور بتماشای ما
بنظارکی مشغولند خواهند گفت این حوادث ایران نوعی
از اغتشاش و مرج و مرج بود که نتیجه اش خرابی
ملك و عاید نشدن مالیه دولت و خود سری رعایا گردید،
میونوز خواهد گفت در تمام ایران يك آدم کافی نبوده
در سه ماه بتواند گمرک را اداره کند و يك قسط از این
قرض را بردارد آیا نظارگان تصدیقش نخواهند کرد؟
وقولش را که برهان قطعی همراه دارد قبول نخواهند نمود؟
تا اینجا مقدمه بود حال میرویم سر اصل مطلب
بشرطیکه حواسها جمع باشد و یکدقیقه بر اینضم التفات
بشود :

بنا بر اخبار موثقه که از جانب مردمان امین ما رسیده
موعد اداء قسط روز چهاردهم ژویه آینده است که
چهل روز دیگر باشد پس وقتش خیلی نزدیک است
باید در فکر پول برآید و دید عایدات گمرکی چه قدر است
و کفای مبلغ این قسط را خواهد کرد یا خیر؟ اگر کفای
نخواهد کرد يك فکری دیگر باید نمود که خدا نخواست
رسوایی بار نیارد

لازم نیست زحمت کشید تا تحقیق کنیم تحقیق کرده ام در
گمرک قبول قدر کفای این قسط هست يك شرط که دولت دیگر
حواله ندهد و بگذارد این وجوهات جمع شده در موقع
حاضر باشد و بطایب کار داده شود .

ولی بانهایت غم و غصه عرض میکنم که دولت
نمیگذارد عایدات گمرک جمع بشود مثل اینکه يك غرضی
دارد مصر است در تلف کردن این وجوهات متصل
حواله میدهد برات صادر میکند و پنجاه هزار
و شصت هزار از گمرک پول میگرد و چند آنکه عجز ولایه میکند
بخرج میروند هر گاه عرض کنم آنها که در موقع استقراض
چنان شرایط را قبول کردند بخیاال چنین روزی بودند
که هر وقت در ایران اندک انقلاب پیدا شود کار خود را
صورت داده خدمت را انجام بدهند خواهید فرمود دیگر
از گذشته سخن مران و صفحه تاریخ را یکبار درآب بشوی
چشم از سوابق صرف نظر حالا چه کار باید کرد
باید سکوت کرد هر چه پول در گمرک است دولت بگیرد
و در وقت رسیدن قسط کار زار بشود یا باید تدارک و علاج

واقع را پیش از وقوع کرد عاقل خرد مند آنستکه چون
از دور سراب بیند پهنآوری دریای ژرف و موجهای کوه
آمارا در پیش نظر عبرت بیسورد و چون آتش زنه بیند
شراره آتش سوزان را معاینه کرده اسباب و ادوات اطفایه
را کاملا تدارک کند -

حالت ما روز بروز در تباهی است هیچ خوبی
و خوشی مشاهده نمی شود اگر بکنم حرکت بچلو میکنیم
ده قدم فقرا میرویم - همین قدر ملتفت باید بود که
زمام مجلس در دست خود و کلاء باشد و يك اوه غیر
مرئی متشاء حرکت و سکون آنها نباشد در این خاتمه
هم يك کلمه خدمت جناب رئیس عرض میکنیم که
امروز رتبه و مقام شما از تمام وزرای دولت بالاتر
است باید جماعتی را در تحت اداره خود بیاورید نه
آنکه در نزد شان خاضع و خاشع شوید حتی در مقام
تعارفات ظاهری هم باید بر همه مقدم باشید و فروتنی
نکنید که تواضع را در این مقام راه نیست و برای اطمینان
خاطر شمالین دو کلمه را از جرئت روسیه نقل میکنیم
رئیس دومی روس موسیو کولوفین در ۶ ماهه ۱۹۰۷
بموجب احضار اعالی حضرت امپراطور روس که کالسه
مخصوص خود را برای شرفی فرستاده بودند در بیلاق
سار سکی سیلو شرفی اندوز حضور مبارک امپراطوری
شده زیاده از حد تایل مراحم ملو کانه کردید همین درجه
که در صندلی سیمی امپراطوری بالاتر از جمیع وزراء جلوس نمود

(اخطار از جانب مجاهدین انزلی)

ما مجاهدین انزلی به اداره یومیه حبل المتین طهران
این یاد داشت را فرستاده از آن اداره محترمه محترما
خواهش درج او را خواهانیم - از عهد خاقان مغفور
ناصر الدین شاه غدغن اکید شده بود که پوست بره
بخارج نرود و بمسلا حفظه این حکم محکم شاید تناسل
گوسفند در تزیاید بوده از گوشت و پشم و بنیه و روغن
و غیره آن ملت ایران فائده برده و هم بواسطه از دیاد
آن فقرای ملت گوشت ارزان خورند خائنین دولت کن
وطن فروش ملت خراب کن بواسطه رشوه هنی بی
بیر فرمان پادشاه را اجرا نکردند اگر پادشاه عادل
سؤال میفرمود و زراء خائن جواب میدادند بلی قربات
گردیم حسب الامر اقدس اعلی غدغن است و بره کشتی
نمیشود - وهم چنین در عهد عدالت مظفری آن پادشاه
نیک نام که خدایش با حور بان فردوس برین هم قرین فرماید
مجدا احکام ا کیده صادر فرمودند باز خائنین خدا
ناشناس برشوه مقاصد خود را از پیش برده و فرمان پادشاه
را اجرا نمی کردند و مسیو نوز وزیر گمرکات سابق هم

یکصد بار بیشتر اعلان در عدم حمل پوست بره بخارجه انتشار میداد و معین میکرد از فلان تاریخ به بعد غدغن است باز نسخ میداد غرض از رشوه و خیانت رجال بی ناموس نمک بحرام بظاهر اراسته به باطن کاسته ایران را در خیال ویرانند از این است که ما مجاهدین اتزلی از حالتحریر الی یک ماه دیگر در حمل پوست بره بخارجه به اداره گمرک مهلت میدهیم و بوزارت مالیه اعلان میکنیم یا باید فرامین سلاطین ایران و حکم محکم دولت را اطاعت کرد یا نکرد شما که رجال دولت هستید باید اوامر مقدسه دولت را مگری دارید اگر تا یک ماه دیگر مگری نکردید ما مجاهدین بملاحظات چندی که خدمت بنوع و عموم ملت ایران است و هم اوامر مقدسه پادشاه رضوان جایگاه را اطاعت کنیم و احکام دولت در این فقره مستحکم گردد در کمال اقتدار جدو جهد میکنیم و نخواهیم گذاشت یک عدد پوست بره از بندر اتزلی حمل بخارجه شود زیرا ماها از مجاهدینی هستیم که در روز ششم ربیع الاول ملت پرستی و وطن دوستی خود مانرا بعالمیان بنزیریم سیم برقی به تمسات

سکره ارض ظاهر ساختم
از طرف فرقه مجاهدین اتزلی

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

یکشنبه ۲۰ شهر ربیع الثانی
اظهار شد که امروز از کرمانشاه تلگرافات موحشه آمد که باز همان دوفرقه سابق از نو اشتعال فتنه را روشن نمودند و بهم ریختند چند نفر مقول شدند لذا از اینجا تلگرافاتی از طرف دولت و حجج اسلام و مجلس شده قدری ساکت شدند انشاءالله اصلاح خواهد شد بعد سوآلی از جانب عموم ملت بحجج اسلام عتبات عالیات شده بود بدین مضمون قرائت شد اولاد در اصل اساس مجلس دارالشورای ملی و از اینکه بعضی از اشخاص محض هوای نفس و خود غرضی تشکیکی در بنای این اساس دارند رای آقایان حجج اسلام در این باب چیست جواب از حضرت حجة الاسلام آقای حاجی میرزا حسین و جناب آقای آخوند ملا محمد کاظم و آقای آقا شیخ عبدالله مازندرانی ایدالله اظلالهم قرائت شد بدین مضمون که امروزه از برای حفظ حقوق عباد و امنیت بلاد و اصلاح امور ملک و ملت و مزید قوت دولت مجلس دارالشوری لازم و محتتم است و بر افراد مسلمین است قولاً و فعلاً همراهی با این بنیان معدلت تو امان نمایند

جناب حاج مجتهد السلطنه چنین اظهار داشتند که

اعلیحضرت همیونی در ازای تبریکات و تمهینتها بیکه عموم و کلاء در روز جشن سمید بحضور همیونی ایفاد داشته بودند اراده فرموده که مراسم و تقدات ماو کاه را بدستخط مبارک اظهار و ابراز فرمایند در این دوسه روزه بعضی مشاغل که الحمد لله باصلاح انجامیده خواطر مبارک را مشغول و متوجه داشت تا اینکه امروز الطاسی و مراسم شاهانه را بقریم این دستخط مطاع عنایت فرموده و بنده را مامور بتبلیغ و قرائت آن در مجلس محترم مفتخر ساخته اند مضمون دستخط همیونی اینکه همیشه نیات مقدسه ملوکانه مادر ترفیه حال عباد و امنیت و آبادی بلاد بوده و هست از زمانیکه کلیه امور مملکت بدست دولت بوده و ملت را حقى درمداخله آن نبوده دولت دست تنها بود ولی حال که بقضلات الهی و تایید حضرت حجة عصر ۴ و عنایت ملوکانه مادولت و ملت متحد و متفق و هر دورا صلاح امور ملک و ملت شریک و سهم اند مانند دویازوی قوی بمعاضدت همدیگر کار میکنند و بزودی رفع مفاسد نموده اقدامات ساعیه خود را مشهود خواهند داشت بعد چند فصلی از نظامنامه وزارت عدلیه قرائت شد

صورت تلگراف انجمن مجاهدین قزوین

انجمن مقدس اتحادیه فارس از ندای جان سوز شهداء آذربایجان حشرهم الله مع اولیاءهم المعصومین آتش حیرت در سینهها مشتعل و سیل اشک از دیدههای رمد رسیده جاری و عموم اهالی قزوین بمطایل عمومی مشغول تفریه داری و مجلس فاتحه منعقد است و عموم برادران وطن پرست را تسلیه میگوئیم انجمن مجاهدین

(جواب از طرف انجمن اتحادیه فارس)

واضح است که احساسات ملیه هر ایرانی وطن پرستی را از این واقعه و مصیبت آذربایجان خونین دل و بریشان خاطر مینماید و شهادت شهدای ملت قلب و جان هر مسلمانی را میسوزاند ما مصیبت زدمگان با اهالی طهران لازمه سوگواریا بجای آوردیم و شور مصیبت زدمگان باندازه بود که تعطیل عمومی و توقیف ادارات دولتی و چراغانی جشن و مولود همایونی را سبب شده خون از دل و دیده وطن پرستان جاری ساخت در این موقع از وجدان وطن پرستانه آن سرداران عبور متشکر و عرض تسلیت مینمائیم و بهمت و کلاء عظام قرار تسویه کبی داد شد از شهدا برادران عشقانی که از ظلم قوامالملك و دو پسرش جان خود را فدای مشروطیت و آزادی هموطنان نموده اند تفریت و تسلیت مینمائیم

انجمن اتحادیه فارس

حضور حضرت اجل اکرم آقای سعدالدوله دامت شوکتة حقوق حضرتعالی بر تمام اهل ایران ثابت است و از

خدمات وزحمات حضرتعالی به ملت ووطن متشکریم شکر خدارا مقتضیات حب وطن وحسن نیت و عقیده سادگان حضرتعالی می نتیجه نمانده و عموم آذربایجان وجود مسعود حضرتعالی را کعبه مقصود خود دانسته و میدانند استغفانی که از حضور در مجلس دارالشورای کبری فرموده ام موجب هیجان عمومی شده و باجای لازم مشغول مذاکره بوده و استغفای حضرتعالی را ملت آذربایجان امکان عقلی ندارد قبول نکنند مستدعی هستیم مراتب تشکر وحق شناسی عموم ملت آذربایجان را به باصمیم قلب تقدیم میدارند به پذیرید انجمن ملی تبریز

(قابل توجه وکلاء دارالشورای ملی)

بموجب قانون یا معاهده ترکمانچای رعایای خارجه خاصه روسی نمیتوانند باستانهای يك خانه برای نشیمن و يك انبار برای مال التجاره خریداری کنند و خودشان را مالک بدانند حال بجنابانعالی با کمال ادب و انصافیت یاد آوری می نماید آیا معاهده ترکمانچای بین دولت ایران و روس در حاتم جنک آذربایجان همین طور رد و بدل شده صحیح است یا نه اگر صحیح است چرا رعایای خارجه خاک ایرانرا باین بهانه یا انتقال یا با سم حرم محترم و بهانه دیگر و اسامی مختلفه دارند متصرف و مالک الرقاب میشوند عوض يك باب خانه ده باب خریداری میکنند يك ملك صد ملك را دارايند کارگذاری خارجه مهام گیلان یا جاهای دیگر مگر مسبوق از معاهده ذات البین نیستید یا که هستند و رشوه چشم آنها را گرفته حقوق دولت و ملت را با جانب میفرستند چه طوری که مامورین خارجه ما مثل ارفع الدوله و غیره میفرستند بنده که یکی از پست ترین خادمان معارف هستم و آدم بی سوادم درست نمیدانم معاهده ترکمانچای باین فصول و شرایط صحیح است یا نه شما قایان که حکیم حاذق و طیب ملت و مملکت هستید آخر علاجی کنید ای جنابان حسام الاسلام و وکیل التجار چرا خواموشی نشسته اید به بخشید فضولی کردم (ابوذر)

ترجمه تالکرافات خارجه

در شهر (ترانسوال) سفیدانی که در سی معدن کار میکرد دست کشیده و رؤسا بجای آنها از بومیان (بوئرها) بکار و امیدارند هفت تن از بومیان ناتال که جزو مستعمرات افریقای جنوبی انگلیس است برای شرکت در قتل یکی از سفیدان حکم قتلشان صادر شد (کلو بو کوسکی) که بجهت کار راه آهن ایتوبی بشهر (ادیسیا) میرفته بموجب حکم امپراطور حبسه

با کمال احترام پذیرائی شده و خود معظمله با وجود اینکه حاضر نبوده برای گفتگو با او بشهر برگشته است از روی تحقیقاتیکه در باره اختراق کشتی بنا بعمل آمده امارت بحر انگلیس قرار داده که بجهت هوا دادن بیاروط سازی کشتیهای جنگی ترتیب تازه بواسطه اسید کربنیک تبخیر شده اختیار نماید

از تلگرافی نیویورک چنین استفاد میشود که انجمن صاحبان کار خانه راپریترا که بجهت لزوم باز دید فوری نمره گمرک داده شده بود قبول کرده است

فوشیمی بمخزنهای تجارت بحری سر کشتی کرد دولت فرانسه مصمم است که برای دستگیری عمده مو کاران جنوب مملکت اقدامات مجدداً بکار برد بموجب يك فصل قانون گمرک زیادی بر قندیکه بجهت ساختن شرابهایی تقلبی بکار میبرند قرار دهد و دکانها تیرا که شراب ساختگی بفروشند ببندد

شورش راند قیمت شیرهای بانگهای جنوب افریقا بالا میبرد و هر سکنه که با استخراج طلا پیدا شود وضع صرافیه ان نفوذ اروپا را زبان فاحش میسرانند

بواسطه آفتی که در روسیه و ینگگی دنیا و رومانی بحاصل گندم رسیده و ضرری که وارد آمده ترقی قیمت نان در ممالک مزور عمومی خواهد بود و محقق است که قیمت يك نان به پنج پانس (تقریباً سه شاهی) میرسد

درحوالی معادن راند از شورشیان جلو گیری و ممانعت شده محرکین حبسه از بعضی اظهارات تهدید بتوقیف کرده اند از اوضاع راند بیم آنست که باز در افریقای جنوبی اختلافات پلنکی بیش آید

درانگلستان انجمن بجهت مذاکره در اصلاح تعلیم و تربیت منعقد شده و همه مستعمرات و ادارات علمی نماینده بدان فرستاده اند لرد کرو اولین مجلس آنرا افتتاح کرده و گفته است که بعد از این مجالس متمدنه بجهت اتحاد و رفع اختلافات در وضع تعلیم تمام مملکت بر پا خواهد شد امپراطور روسی نمایندگان ژاپنرا که بمجلس صلح لاهه میرفته اند در حین عبور از پترسبورک بار حضور داده پذیرائی خوبی کرده است

(اغذار)

از قرار معلوم جناب ناصر الملك وزیر مختار بلژیک مقیم طهران را ضامن میو تر گرفته است که لدى الضروره ۲۰ روزه حاضر شود و بدین سبب حکم شد در اتزلی او را ممانعت نکنند لذا از نسبت اعمال و مسامحه نسبت بوزیر مالیه معذرت میخواهیم حسن الحسینی الکاشانی